Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

1
6
470

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

A

XV

ALDORISius

Prosper

Neapoli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

GELOTOSCOPIA

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

Illuſtriſs.mo & Excell.mo Dño

DON FRANCISCO DE CASTRO

COMITI DE CASTRO, DVCI TAVRISANI,

Et pro Rege Catholico apud ſummum Pontificem Oratori.

Proſper Aldoriſius. S. & P. F.

CACHINNABITVR quiſpiam Geloſcopiam, recentem nimirum pubeſcentis adhuc ingenij fętum primario, tum nobilitate, tum ſa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

pientia, tum munere Viro patro-
cinante in lucem prodire. Quid
ęnim (rogabit is) cachinno cum
grauitate? Quid cum ſeueritate
leuitati? Verum non longe aber-
raſſe me à ſcopo crediderim. De
cachinnamento quidem, ſed noua
trado, noua itē arte, noua metho-
do, noua doctrina, & ſi non in Mi-
neruæ palęſtra, in theatro tamen
famæ nouus omnino. Nouus igi-
tur quęrēdus erat tutor: Is ſtatim
præ manibus, idemq. ſubito ocu-
lis obuius, ne dum menti; Nouum
ſcilicet orbis Hiſpanici iubar Ro-
manum cęlum noua luce perfun-
dens iam in auge. Faueas igitur
preclariſsimum Hiberi illius poli
ſydus, cui nec in nocte Sol occi-
dit, faueas inquam ſereno vultu,
foueas luce, radijſq. partum hunc
e ſolo iamdudum tibi pluribus ti-

tulis

tulis ſacro ſuccreſcentem ; Erit enim orbi in delicijs, ſi in tuæ benignitatis luce delicietur . Hoc certum meis votis, deuouet enim fidem lux illa e te promicans, quæ Hiberos, quæ Italos, quæ orbem illuſtrat vniuerſum. Accipe fronte hylari , ſuſcipe benignis manibus , ſerua humaniſsimo pectore: Meum interim erit ſummum obſecrare Numen , vt te diu familiæ tuæ , Regi , Vrbi , Orbi ſeruet incolumem.

Neapoli Kal. Nouembris 1611.

PROSPERI ALDORISII

Γελωτοσκοπίας.

PARS PRIMA.

NATVRA cùm principium motus à philosophantibus existimetur, arbitrandum ex ipso motu, quænam, & qualis sit agnosci posse, eaque cognita ex peculiari motu peculiarem naturam argui. Patet autem particularem naturam particularis motus esse principium; quia Natura motus principium idcirco alicuius hominis naturam indagando ad ipsius peculiarem aliquem motum confugere necesse est. Inter motus verò hominum; cum non minimum locum cachinandi motus obtineat, alienum à ratione philosophantibus videri non debet, si ex diuerso, & peculiari

hominum cachinamento eorum diuersas, & peculiares audeo naturas inquirere, ita vt de cachinamento, vt naturę cachinantis consignificatore tractem. Qua de re cachinamenti, & talis cachinamenti causas mihi liceat perscrutari. At primùm non talis cachinamenti. innata enim est ex notioribus nobis via, & manifestioribus ad ea, quæ manifestiora naturæ, & notiora.

Quoniam verò materialis causa illa dicitur, ex qua fit aliquid; materialis cachinamenti causa non nisi commistio talis vocis, talisq. soni existimetur: patebit enim inferius cachinamentum ex huiusmodi cõmistione confici. Quod si materialis causa hæc; efficiens non nisi pars aliqua corporis calidissima erit, constat enim motu formari vocem, & sonum, idcirco maximo motu, atque adeò vehementi vtrumq. simul confici diudicandum; efficiens autem motus causa calor, quare vehementis motus calor vehemens. Hinc solus cachinnatur homo, quia calidissimum omnium animal: quapropter non solidarum partium calor efficiens cachinnamenti causa

iudi-

iudicetur, neque humorum, ille enim paucus, hic verò mediocris est; ideoq. spirituum vehemens calor efficiens censendus erit. Amplius autem multorum spirituum calor, ex paucis enim spiritibus non vehemens calidum oritur; quare neque motus vehemens, cachinnamentum verò vehementissimo motu, à quo simul vox, & sonus fit, absoluitur. Rursus quoniam fit multorum spirituum vnione caloris accensio, ideò caloris etiam multiplicatio, eiusdemq. multiplicatione multiplicatur motus, & vehementior etiam calor, ac motus redditur: neque igitur multorum spirituũ calor, ipse verò talis alteratæ multorum spirituũ vnionis efficiens iudicetur. Accenduntur porrò, & alterantur spiritus, vel quia eorum vnio aliqua ex admiratione oritur: tunc enim spiritus, qui rerum intellectionem præbent, ob alicuius rei nouitatem, quam perceptu difficilem habent, vniuntur; ita ipsorum virium vnio fit, & id perceptu facilè redditur. Vel quia ex loci spirituum minerę proximi titillatione sanguis, & spiritus aliqui agitantur, qui mine-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

ram, vel vnionem aliquam ipſorum exci-
tant. Qua propter id præcipuè ex titil-
latione circum axillas euenit, quia in cor-
dis ſiniſtro ventriculo ſpirituum minera
ineſt, quę accenditur excitando ſpiritus
maxillarum. Amplius autem ex pedum,
& ventris titillatione, ibi enim ob inceſ-
ſum ſpirituum reſidet copia, hic ſplen, vbi
minera ſpirituum eſt locum habet: rurſus
ex ventris titillatione; agitatur enim tunc
ſeptum tranſuerſum, quod ſpirituum mi-
neram, vel copiam aliquam excitat: faci-
lior verò redditur hæc vnionis mineræ ſpi-
rituum excitatio à titillantis agitatione ob
cutis tenuitatem: quo circa ex titillatio-
ne, quæ fit circùm axillas, & in planta pe-
dis, vel manus facilius ſpirituum copia ex-
citatur: in his enim locis cutis tenuior eſt,
& magis reſerata poris, præter ſpirituum
ibi reſidentium copiam. Vnio verò ſpi-
rituum, cùm cachinnamur in corde alte-
ratur; cor enim calidiſſimum eſt, qua pro-
ter nonniſi cor vnionem ipſam ſpirituum
alterare ita poterit, vt poſtmodum cachin
namentum oriatur; quod etiam demon-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

ſtrari poteſt, ſi cauſſam mortis riſu compa-
ctę ab Apio Sardonino indagabimus.
Id quidem accidit, quoniam vitalis virtus
cordis malefica qualitate Apij tunc affi-
citur, vnde ſpiritus ad cor opem præben-
do concurrunt, atque virtus eadem vt
roboretur ſpiritus ſimul congregat: qua
de re os aperiendo labiorum limites exten-
ſos genis coniungimus, ita enim ſanguinis,
& ſpirituum vnio fit, indèq. vitalis virtus
corroboratur. Cachinnamentum autem,
cùm nõ niſi poſt riſum abſoluatur, id enim
abſque riſus præceſſu fieri nequit, ra-
tioni conſonum eſt, hoc etiam ex tali alte-
rata vnione ſpirituum in corde oriri.
Nec mirum, ſi lux, cùm cachinnarur, in
oculis maior inſit; etenim ſunt hi feneſtræ
cordis, in quo, cùm vehemens calidum tũc
reſideat, ex eo maximam lucem enaſci, in-
dèq. per oculos patefieri arbitrandum.
Quod ſi vnionem aliquam in cerebro ob
admirationem cachinnamentum ſubſequa-
tur, euenit tamen, quoniam ſpiritus admi-
rationem conſtituentes congregati, cordis
ſiniſtri ventriculi mineram tunc excitant.

Mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

Mortem porrò, quæ cachinnando accidere ſolet, & ſi pro comprobatione diſgregationis ſpirituum afferant, qui eorum dilatationem cachinnamenti cauſam arbitrãtur: attamen contrarij demonſtratio erit; Natura enim, quæ principium motus eſt, ob motus oblectamen, motu perpetuari cupiens, vnumquemque calorem ſpirituum partium ſolidarum, & humorum, tunc abſque dubio colligit, cùm plurimùm cachinnatur aliquis, qua propter tunc rationabile eſt eum emori, quoniam humores nutrire deſinunt, & partes à calido derelictę ſubſtentari non poſſunt, ſpiritus verò paulatim conſumuntur. Cæterùm cùm alteratur mĩnera in corde, ſiue copia ſpirituum, vel ipſorum vnio aliqua fit, tũc maxima aſpiratione, ac inſpiratione nos indigere cenſendum; idcircò enim à natura conſtitutus eſt pulmo, vt eius inſpiratione, nouique aeris adeptione refrigeretur cor, alioquin ſui proprij caloris nimia compreſſione ſuffocaretur; conſtat enim ideò pulmone carere piſces, qui frigidiſſimi ſunt, quia corde priuantur. Amplius, quia calidum

dum

dum circa cor motu proximiores, ac mobiliores partes agitat magis mouet agitãdo pulmonem, quàm aliquid aliud: pulmo enim mobilior corde, ac hepate, eiusq. calido cæteris partibus proximior, quare cùm calidum pulsionis, ac tractionis motu fruatur, pulmonem mouendo, ipsum vel semper trahere, vel semper pellere, haud potens, eundem trahendo, & pellendo mouet, at dum trahitur ipse, vel pellitur aèrem suscipit, indeque extra mittit. Quapropter expiramus, ac inspiramus vehementer cùm cachinnamur, tunc enim ingens calidum circa cor, maximę pulsionis, ac tractionis causa est; quoniam autem vehementer aerem trahimus, & pellimus cùm cachinnamur, quia dilatatur vehementer pulmo, & restringitur in se; aerem per asperam arteriam inspiratum, cùm ad laringem accedit, ita epiglottide percuti probabile ducimus, vt strepitum quendã efformet; hęc enim vt aperiatur, & claudatur in tractione aeris, & pulsione à natura cõstituta est; quare quoniã in cachinnamento vehemẽs tractio aeris est, hæc vehementer clauditur simili-

militer quia tunc vehemens aeris pulſio ſit, vehementer aperitur: manifeſtum autem eſſe ſonum aeris percuſſionē inter duo corpora. Cæterùm verò aer hic per laringem anguſtiorem redditam tranſiens, ac vehementer expulſus, ita columbellam ferit, vt vocem efformet: quod quomodo poſſit eſſe, alibi oſtendemus.

Sit igitur cachinnamentum ex commixtione talis vocis, talisq. ſoni.

Cauſſa verò formalis adæquata, eſt talis combinatio talis vocis, talisq. ſoni, ita enim differet cachinnamentum à vociferatione, in quo etiam ſonus aliquis eſt; verùm valdè diminutus, qua de re imperfectiſſimus: in cachinnamento autem aliquo, etſi diminutus ſit ſonus, non tamen adeo diminutus, vt imperfectiſſimus iudicetur. Differet etiam à ſyllabicari non ſolùm quia hoc ex differenti ſono conſonantia dicto abſolnitur, ſed quia differens eſt in hoc vocis, & ſoni combinatio ab ea, ex qua fit cachinnamentum, in hoc enim adęquata eſt vocis, & ſoni combinatio; cùm enim cachinnamur, proximè combinatur ſonus cum

voce;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

voce; in ſyllabicari verò minimè. Cachinnamentum igitur ex combinatione talis vocis, talisq. ſoni à tali calido, talis alteratę vnionis multorum ſpirituum: quapropter cachinnamenti hæc erit definitio.

Cachinnamentum eſt talis, & adæquata combinatio, talis vocis, talisq. ſoni.

PROSPERI ALDORISII

Γελωτοσκοπίας.

PARS SECVNDA.

HIS itaq. cachinnamenti cauſſis conſtitutis, differentias nunc cachinnamenti ſtatuere conuenit, indèq. harum cauſſas, & principia. Eſt verò primum cachinnamentum triplex, aliud enim quod ex combinatione minus perfectæ vocis, & minus imperfecti ſoni conſtat, aliud quod ex imperfectæ vocis, & perfecti ſoni combinatione conficitur; aliud, quod ex combinatione perfectæ vocis, & imperfecti ſoni, dicimus autem eam vocem, vel ſonum imperfectum, qui diminutus eſt. Cùm verò tertium cachinnamentum ex perfecta, & abſoluta voce, & completa conſtituatur, quinque modis erit, ſunt enim

voces non nisi quinque: quare comperietur cachinnamentum ex A. ex E. ex I. ex O. ex V. quæ ad differentiam alterius cachinnamenti cachinnos appellamus. Secundum cachinnamentum, quod minus perfecta voce, & absoluta, ita vt incompleta constat; hic tertio valdè simile erit, ijsdem enim vocibus non nisi diminutis, & incompletis absoluitur; quapropter, mediæ voces sint, & hoc cachinnamētum, medius, vel incompletus cachinnus nuncupetur; quem de facili percipies, & cognosces, si proximè aliquam harum vocem cum K. coniuges: indèq. vel Ka, vel Ke, Ki, Ko, Ku in gutture commiscendo formabis: qua de re ob similitudinem, quam cum cachinno habet, cachinnizum appellamus; qui tot erit modis, quot cachinnamentum tertium; quare tot erunt cachinnizi, quot cachinni. Cachinni verò quinq; cùm sint, quinque etiam modis cachinnizos esse opinamur. Erit igitur cachinnizus ex A. ex E. ex I. ex O. ex V. Rursus ij quoniam simplici aliqua harum voce fiunt, simplices cachinnizi dicuntur; compositos ideò eos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

cachinnizos dicemus, qui ex media quadã voce nimirum inter A. & E. componuntur; & hos non nisi decem esse arbitramur; harum enim quinque vocum non nisi decem sunt cõbinationes, nempè ex A. & E. ex A. & I. ex A. & O. ex A. & V. ex E. & O. ex E. & I. ex E. & V. ex O. & I. ex O. & V. ex I. & E. ex qualitate verùm combinationis aliæ cachinnizi differentiæ emanant quæ parum ad nos. Alterum tandem cachinnamentum est, quod ex cõmuni quadam voce magis imperfecta his hæc cachinnamenta constituentibus absoluitur; idq. ex voce cachinnizi imperfectiori, lentęq. tussi consimile cachinnationem nuncupamus.

Ceterùm cùm vehementissimus motus sit cachinnamentum; efficitur quod pulmo tractioni, & pulsioni aeris vehementissimus sit; quapropter laryngem vehementer clausum strepitum quendam efformare necesse est, qui cum vocibus his consonabit; quare meritò consonantia dicetur: manifestum non solùm A. E. I. O. V. in cachinnamentis nos vti, sed aliquo alio;

nam-

namq hæc actio non cachinnamentum esset, at potius A. E. I. O. V. prolatio Qua de re præter voces, aliquid aliud excogitandum est, quod his vocibus associetur. Hoc autem non nisi sonus sit laryngis, qui idcircò consonantia nuncupabitur, cuius differentiæ erunt grauitas, leuitas, asperitas, & lenitas, & harum combinationes, quoniam hæ sonorum differentiæ; idcircò grauis aspera consonantia reperietur in cachinnamento, & grauis, lenis, & grauis aspera, & leuis lenis, & leuis aspera: grauis autem, & leuis consonantia nequaquam: similiter, & aspera lenis consonantia, nisi simul, & aspera, & lenis sit, similiter etiam grauis, & lenis. Qua de re duæ sint consonantiæ, & non vna; negat enim grauitas leuitatem, ac etiam asperitas lenitatem. Quatuor igitur erunt consonantię, & vnaqueque cachinnnamenti vox quatuor sonis constare poterit, itavt vnaquęq. cachinnamenti vox quadruplex sit.

Rursus differunt etiam hæ voces, quoniam magis, & minus suscipiunt, non vt A.E.I.O.V. sunt, cùm maius A.E.I.O.V.

alte-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

altero A.E.I.O.V. non detur,ſed vt tenuitatem,claritatem , vel aliquid aliud obtinent, ita vt tenuiores, clarioresq. alijs reddantur. Diminutiones verò ſicut , & augmentationes harum vocum terminum quendam habent , vltra quem non tam diminutio , quàm ablatio vocis ſit : diminutionis autem vocum terminus, ſeu meta eſt H.

Amplius differens eſt cachinnamentum, quia differentibus actionibus aſſociatur : comitatur enim aliquando tuſſi , vel lacrymationibus , oſcitationi , vel ſaltationibus, aut ſternutamentis ; quapropter ſi cachinnamentum his actionibus ſociatur cachinnationem , cachinnos , & cachinnizos his etiam actionibus concomitari neceſſe erit : hinc cachinnatio , & ſinguli cachinni , & cachinnizi multiplices erunt,alij enim , quia tuſſi;alij, qui ſternutamentis ; alij, qui oſcitationibus , & qui ſaltationibus , vel lacrymationibus alij ; alij verò , qui partim his actionibus ; alij , qui omnibus his concomitantur.

Differt tandem cachinnamentum vnum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

ab alio ob celeritatem, vel tarditatem cachinnandi, quare aliud tardum, aliudq. celer, aliud magis tardum, magisq. aliud celer cachinnamentum constituatur: similiter fit vt cachinnatio, cachinnus, & cachinnizus tarditatis, aut celeritatis ijsdem finibus includatur. Est verò hæc celeritatis, & tarditatis differentia in duobus temporum spatijs in vno, in quo cachinnamentũ aliquod absoluitur; in altero, in quo vnum cachinnamentum siue eiusdem, siue diuersi generis sit aliud subsequitur cachinnamentum.

Amplius harum differentiarum ordine quodam multiplex est cachinnamentum, itavt diuersum sit principium cachinnamenti à fine, & à medio eiusdem: quare diuersum cachinnandi, cachinnizandi principium à medio, & à fine, & diuersa sit consonantia in principio cachinnandi quomodolibet; ac etiam cachinnizandi, & cachinnationis diuersa in medio, diuersaq. in fine. Ceterùm vt tarditatis, & celeritatis consonantiarum actionum concomitantium differentia alia sit in principio cachin-

chinnandi quomodocunque cachinnizandi, & cachinnationis, altera in medio, altera in fine, & similiter.

PRO-

PROSPERI ALDORISII

Γελωτοσκοπίας.

PARS TERTIA.

NVNC autem harum differentiarum caussas indagemus. Est Primò cachinnamentũ triplex, quia triplex aeris à pulmone pulsio; maxima scilicet, mediocris, & minima; quare differt cachinnari cachinno, à cachinnari cachinnizo, & hoc à cachinnari cachinnatione, quoniam primùm maxima aeris pulsione conficitur. Secundum mediocri. Tertium minima pulsione absoluitur; hoc autem manifestum est quoniam cachinni aeris terminatio longius se protendit, quàm cachinnizi aeris terminatio, & hæc magis cachinna-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

tionis terminatione . Videtur enim cachinnationis aer in gutture terminari; aer verò cachinnizi in principio palati, & propè guttur; ipſe demum cachinni in palato terminari videtur. Rurſus aeris pulſio, quia non ſolum diminuta, ſed deprauata à nobis dijudicatur; quoniam aliquando recta, & aliquando curua eſt; mittitur enim aliquando ſurſum aer, aliquando minus ſurſum, quare deorſum mitti dicetur: idcirco voces, quæ plurimum inter ſe differre videntur, aliæ motu ſurſum ſiue recto; aliæ motu obliquo, vel minus ſurſum, quē deorſum motum nomino, abſoluentur. Quæ verò aeris motu ſurſum cõfici videntur, ſunt A. I. O; quæ motu, quem deorſum nomino, E.& V. hoc manifeſtum quia ſubmiſſus eſt ſonus E. & V. eleuatus porrò A. I. & O. Quoniam verò expulſus à pulmone aer omnis, mediante quo vnuſquiſque cachinnus abſoluitur, obuiam it columellę; rationi conſonum eſt eum aerem, qui cum maiori impetu, & vehementer ei occurrit refrangi, ac ſi retrocederet: contra, qui minus vehementer mitti-

tur per ea ſpatia gutturis, quæ columella non operit liberè pertranſire. Quapropter ex loco, quo aer ille cachinni terminatur, qui vocẽ format, quæ maior ſit pulſio, vel minor aeris ipſius cachinni colligetur. Nam ſi in principio palati aer ipſe vocem formando ex qua fit cachinnus aliquis, terminatur, maximę pulſionis ipſius demonſtratio erit: minoris autem pulſionis eius aeris, qui iuxta medium palati terminatur, minimè pulſionis eius, qui in medio palati. Ideò quoniam in principio palati, & maximè intra eum terminatur, & conficitur A. maxima aeris pulſione conſtituetur A. quare cachinnus ex A. At O. quia iuxta medium palati conficitur terminando à maiori aeris pulſione componetur O. quare cachinnus ex O. I. poſtea quoniam in medio palati terminatione aeris ipſius conficitur à minima aeris pulſione I. formabitur, quare cachinnus ex I. Similiter idem de pulſionibus aeris obliquis, ex quibus cachinnus ex E. & ex V. componitur determinandum videtur. Aer namq. E. quia magis intra palatum, quàm aer V. termi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

nando abſoluitur, imò quoniam V. aer in dentibus finitur, à maiori aeris pulſione cõſtituetur E. minori verò V. Quapropter à maiori aeris pulſione cachinnus ex E. maiori verò cachinnus ex V. Rurſus quia magis eleuatus eſt ſonus I. quàm O. vel A. à maiori recta aeris pulſione conſtituetur I. minori O. minima autem A. Idcircò à maiori etiam recta aeris pulſione cachinnus ex I. minori verò cachinnus ex O. minima autem cachinnus ex A. Similiter etiam, quia magis ſubmiſſus eſt aeris ſonus V. quàm E, pulſio aeris V. magis curua erit, quàm pulſio aeris E. Quapropter à maiori curua aeris pulſione conſtituetur cachinnus ex V. minori verò cachinnus ex E. Amplius differunt voces hæ. quia aliæ arteriæ aſperæ, & laryngis expanſione abſoluuntur; aliæ horum conſtrictione: videtur enim A. expanſione arteriæ, ac laryngis abſolui, quia proprie lata vox eſt A. V. expanſione etiam arteriæ, & laryngis confici videtur; quoniam lata vox eſt V. Contra verò I. maximè horum conſtrictione abſolui conſtat; quia

maximè ſtricta vox eſt I. Accedit E. quod non tam ſtricta vox eſt, ac ideò horum minori conſtrictione abſolui videtur; Sequitur O. quod quoniam E. minus ſtricta vox eſt, minima arterię, & laryngis conſtrictione conficitur. Igitur cachinnus ex A. expanſione arteriæ, ac laryngis abſoluetur; ſimiliter etiam cachinnus ex V. Contra verò cachinnus ex I. maxima laryngis, ac arteriæ conſtrictione, minori verò cachinnus ex E. minima autem harũ cachinnus ex O. Cùm verò plus vltra in vocibus his accidet, arteriam, vel laryngem expandi, vel conſtringi tunc voces hę magis, & minus ſuſcipient; quare cachinni ex his vocibus; expanſio enim arteriæ voci E. efficit vt E. clarior vox reddatur. Similiter idem de aeris pulſionibus dicendum, tunc enim hæ voces maiorem, vel minorem aeris pulſionem, vel rectam, vel curuam ſuſcipient, cùm ex maiori, vel minori, vel recta, vel curua aeris pulſione accidet eas conſtitui.

Hæc verò, quæ de cachinni vocibus dicta ſunt, de vocibus etiam cachinnizi dici poſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

possunt; cachinnizus enim ex A. maxima aeris pulsione, ac etiam minima recta eiusdem pulsione cum expansione arteriæ, ac laryngis constituetur, attamen diminutæ; Similiter autem de cachinnizo ex E. ex I. ex O. ex V. determinandum videtur. Hi enim à cachinnis ex E. ex I. ex O. ex V. non qualitate, sed quantitate qualitatum hos constituentium differunt: rursus mixti etiam cachinnizi non nisi ex mixtis his caussis, quæ simplices cachinnizos componunt, absolui poterunt; quare cachinnizus ex A. & ex E. ex caussis constituẽtibus cachinnizum ex A. & cachinnizum ex E. componetur: ideoq. maxima, & recta aeris pulsione, & expansione arteriæ, ac laryngis, & ambarum constrictione, ac etiam maiori curua aeris pulsione respectu cachinnizi ex V. cachinnizus ex A. & ex E. conficietur: similiter & de alijs dicendum est. Non autem ex caussis his vnitis, sed mixtis, & refractis, ita vt cachinnizus ex A. & ex E. non curua, nec recta aeris pulsione componatur: Pariter non simpliciter ex constrictione, vel

ex-

expansione arteriæ, vel laryngis, sed ex media quadam harum dispositione. Quapropter cachinnizus ex A. & ex E. ea arteriæ constrictione; qua cachinnizus ex O. constituitur componetur, & similiter.

Ictereà quoniam cachinnamenti consonantia est ex apertione, & occlusione totius laryngis, grauis erit aliquando eius cõsonantia, quia laryngis corpus aliquando durum est. Manifestum enim omnia corpora, quę simpliciter dura, densaq. sunt grauem habere sonum; contra leuis redditur aliquando laryngis consonantia, quia rarum, & molle aliquando corpus est: patet etiam rara, & mollia corpora leuem reddere sonum. Amplius aspera consonantia à larynge fit, quia laryngis corpus aridum est; arida namq. corpora asperos habent sonos; contra lenis interdum fit consonantia, quia laryngis corpus fluidum est; cum fluida corpora inter se collisa, lenem reddant sonum. Quapropter grauem lenem consonantiam à duro, fluidoq. larynge originem ducere opinamur; & grauem, asperam consonantiam à duro, aridoq. larynge:

rynge: ſimiliter leuem, lenem conſonãtiam à fluido, molliq. corpore laryngis, & leuem aſperam à molli, aridoq. laryngis corpore.

Ceterum autem ſaltationes ex partibus corporis leuioribus orientur; hæc enim ob quantitatem, vel qualitatem leuiores alijs facile à ſpiritibus eleuantur.

Quoniam etiam ex alterata vnione ſpirituum circa cor, in aliquibus partibus corporis vaporum copia progignitur, indèque aeris, qui in aliquibus partibus incluſus, vi tandem aliqua emittitur; ideo oſcitatio ab aliquibus corporibus, quæ plurimùm aeris habent, cachinnamento coniungitur.

Interdum verò quoniam ex alterata vnione ſpirituum circa cor, denſus, & nubiloſus craſſusq. aer generatur (diuerſæ enim ſunt partium qualitates à quibus ſeparatur, & varia eſt ſpirituum alteratio cum diuerſa ſit vnio,) & hic alas pulmonis afficit, hinc pulmo, vehementi ſpiritu eũ expellendo ita agitat laryngem, vt aſſiduo efficiat ſtrepitum, indèq. tuſſis expullulet, ſequitur ideò tuſſim cachinnamento interdum aſſociari.

Am-

Amplius quoniam aer ſecundùm partium corporis qualitates, vel ſecundùm vim alteratæ vnionis ſpirituum, non ſolùm terreus aliquando; verùm aqueus interdum redditur; concomitatur etiam aliquã-do cachinnamentum lacrymarum effuſio: hic enim vapor caloris ope, cùm cachinnamur, per oculos transfunditur.

Rurſus autem cum ex qualitate alteratæ vnionis ſpirituum circa cor, parum calefiat cerebrum, hinc fit, vt cerebri terreæ aliquæ partes non conſumantur, [redacted] eas ab expultrice facultate cerebri ſternutamentis expelli neceſſe ſit; [redacted] ſternutamentum ab aliquibus corporibus cachinnamento addi ſolet.

Prætereà celer, vel tardum redditur cachinnamentum, quoniam corporis partes, quæ ad eius conſtitutionem concurrunt, aliæ craſſæ, aliæ tenues ſunt; conſtat enim tenue corpus ad motum celer eſſe, quia leue; contra craſſum, quoniã graue ad motum tardum eſſe; quapropter cachinnatio, cachinnus, & cachinnizus ab aliquibus corporibus tarda, ab alijs expedita, vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

etiam tardiora, & celeriora reduntur; quia corporis partes ſunt in aliquibus tenues, in aliquibus verò craſſæ, & in aliquibus magis tenues, & magis craſſæ.

Differens verò ordo cachinnamenti eſt, quia differentia ſunt obiecta, quæ homini cachinnandi occaſionem præbent; qua de re ex cachinnamenti ordine cachinnandi occaſionem homini præbentem, indagari poſſe arbitrandum: cùm autem paucæ, & quaſi nullæ ſint ordinis cachinnamenti naturales, & intrinſecæ cauſſæ, progrediendum idcirco eſt ad ea, quæ ad inſtitutum noſtrum proſequendum pertinent.

PROSPERI ALDORISII

Γελωτοσκοπίας.

PARS QVARTA.

HIS igitur veris extantibus, argui primum posse credimus hominem, qui cachinno non ex accidenti, sed secundùm suam naturam cachinnatur, calidæ temperaturæ spirituum magis esse, quàm eum, qui cachinnizo (dicimus autem secundùm suam naturam cachinno, vel cachinnizo eum cachinnari, qui sæpenumero cachinno, vel cachinnizo vtitur, & similiter ;) & rursus magis calidæ temperaturæ spirituum eum, qui cachinnizo, quàm qui cachinnatione cachinnatur. Si enim spiritus qui alas pulmonis mouent, vt inde aerẽ pulmo contrahat, & expellat calidi maximè sunt, maximæ pul-

ſionis, & tractionis cauſſam eſſe cēſendum, & è conuerſo; manifeſtum eandem pulſionem, ac tractionem à calido, quare maiorem etiam pulſionem à maiori calido emanare. Amplius eos, qui cachinnis, qui recta aeris pulſione conſtituuntur, maiori caliditate ſpirituum conſtare; minori verò eos, qui cachinnis, qui curua aeris pulſione conficiuntur; imò ſpiritus horum, qui curua aeris pulſione cachinni cachinnantur, quoniam cachinnandi hic motus motui deorſum accedit, à frigiditate componi dijudicabitur. Quapropter eos, qui cachinno ex A. cachinnantur maxima caliditate ſpirituum conſtare cenſemus, quia maxima aeris pulſione conficitur A. quare cachinnus ex A. Eos verò, qui cachinno ex O. cachinnantur à maiori caliditate ſpirituum conſtitui, quia maiori aeris pulſione componitur cachinnus ex O. Eos tandem, qui cachinno ex I. minima caliditate ſpirituum vigere credimus; quoniam minima aeris pulſione fit cachinnus ex I. At qui cachinno ex E. præter maximam ſpirituum frigiditatem, reſpectu eorum, qui

ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

cachinno ex V. cachinnantur, O. maiori etiam caliditate ſpirituum conſtant. Hi verò, qui cachinno ex V. cachinnantur minori caliditate ſpirituum conſtituuntur manifeſtum, quia à maiori aeris pulſione conficitur cachinnus ex E, minori verò cachinnus ex V. Amplius etiam maiori frigiditate ſpirituum pollent ij, qui cachinno ex V. cachinnantur, minori verò, qui cachinno ex E. quia à maiori aeris curua pulſione conſtituitur V. ideoq. cachinnus ex V. minori verò E. quare cachinnus ex E. Patet enim magis ſubmiſſam eſſe vocem V. quàm E. Rurſus quia maiori recta aeris pulſione conflatur I. atque cachinnus in I. reſonans minori O. quare cachinnus ex O. minima autem A. eiuſque cachinnus maiori ſimplici caliditate ſpirituum, nec frigiditati admixta conficietur I. indèq. cachinnus ex I. minori ſimplici caliditate ſpirituum, & frigido admixta fiet O. quare cachinnus ex O. minima ſimplici caliditate, & maiori frigiditati admixta conſtituetur A. eiuſque cachinnus. Conſtat vtique emiſſionem aeris quanto ma-

magis accedit, rectæ aeris pulsioni, eò magis spirituum calidæ temperiei adhærere, quoniam tunc maximę distat à curua aeris pulsione, quæ motui deorsum accedit.

Quapropter eos, qni cachinno ex A. cachinnantur, spiritibus, qui caliditate, & frigiditate vigent, constare necessarium dumus; hi verò, qui cachinno ex O. cachinnātur, spiritibus constituentur, qui calidi prędominium, & frigidi indèq. gradum aliquem habent; ij autem, qui cachinno ex I. spiritus habebunt, qui calidi prædominio, & nullo quasi frigidi gradu componuntur.

Prætereà, quia asperæ arteriæ expansione cōficitur cachinnus ex A. sequitur, eos, qui cachinno ex A. cachinnantur, arteriā habere magis aptam expandi, quàm constringi: quapropter eam humidę temperiei esse congruum videtur, cum expansio ab humido oriatur, contra verò constrictio è sicco. Censendum similiter est, arteriam habere humidæ temperaturæ eos, qui cachinno ex V. cachinnantur, quia cachinnus ex V. expansione etiam arteriæ, & la-

ryn-

ryngis efficitur; at qui cachinno ex E. cachinnantur, arteriam, vel laryngem ſiccæ temperiei habebunt; quia cachinnus ex E. horum conſtrictione conficitur: Similiter qui cachinno ex O. vel ex I. arteriam, vel laryngem ſiccæ temperiei obtinebunt, vterque enim cachinnus horum conſtrictione componitur.

Hæc omnia, quæ de cachinnis diximus, de cachinnizis etiam dici poſſunt, præcipuè verò de ſimplicibus cachinnizis, ita vt inter cauſſas quinque cachinnos, & quinque etiam ſimplices cachinnizos componentes non niſi alterationis ſcilicet, augmẽtationis, & diminutionis differentia ſit: cachinni enim augmentatione earũdem cauſſarum componuntur, ſimplices verò cachinnizi ex earundem diminutione.

Compoſiti autem cachinnizi ex mixtis his principijs conſtantes, mixta quidem principia, diminuta verò demonſtrabunt; nimirum cachinnizus ex A. & ex O. ſpirituum calidam temperiem oſtendet, & mediam quandam ſiccitatem arteriæ, vel laryngis cum pauca frigiditate reſpectu eius

ſic-

ſiccitatis, frigiditatis, & caliditatis, quæ cachinnum ex A. & cachinnum ex O. conſtituunt. Cachinnizus verò ex A. & ex I. reſpectu huius cachinnizi ex A.& ex O. non niſi minus calidæ, minuſque frigidæ ſpirituum temperiem indicabit: Cachinnizus autem ex A. & ex E. ſpiritus, qui calidi habent prædominium, & frigidi non parum, & rurſus prædominium frigidi, & aliquid calidi cum pauca arteriæ, vel laryngis humiditate: quare cachinnizus hic ſpiritus quaſi æquis gradibus calidi, & frigidi, & arteriam, vel laryngem aliqua humiditate ſignificat; cachinnus ex A. & V. humiditatis arteriæ, & laryngis maximam, ac etiam quaſi magis æqualem gradum frigidi, & calidi in ſpirituum temperie denotabit: Cachinnizus poſtea ex O. & ex I. temperiem ſpirituum calidam, & minus frigidam cachinnizo ex O. ſimplici, & arteriæ, & laryngis maiorem ſiccitatem, quã quæ à cachinno ſimplici ex O. denotatur, & maiorem ſiccitatẽ, quam quę à cachinno ex I. cachinnizus verò ex O. & ex E. ſpirituum temperiem talem ſcilicet calidi, &

fri-

frigidi quasi æqualem gradum sortientem ostendet, at non ita æqualem, vt cachinnizus ex A. & ex V. cum siccitate tamen arteriæ, ac laryngis. Cachinnizus tandem ex O. & ex V. magis æqualem gradum frigidi, & calidi in spirituum temperie, minorem verò arteriæ, vel laryngis siccitatem, quam cachinnus ex O. simplex significat, & minorem etiam humiditatem, quàm cachinnus ex V. simplex. Ex E. autem, & V. cachinnizus spirituum temperiem maximę frigidam, & minorem arteriæ siccitatem, quàm cachinnizus simplex ex E. demonstrat, & minorem etiam arteriæ, vel laryngis humiditatem, quàm cachinnizus ex V. simplex. Cachinnizus ex E. & ex I. spirituum temperiem parum calidam cum maxima siccitate arteriæ, vel laryngis. Cachinnizus tandem ex E. & ex V. spirituum temperiem valde frigidam cum minori siccitate, quàm cachinnizus ex E. simplex connotat, & minori humiditate quàm cachinnizus simplex ex V.

Cõgruum prætereà ducimus posse argui, eos qui consonantia graui leni in cachinna-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

mento vtuntur laryngem habere frigidę,& humidæ tēperiei: dura .n.& fluida corpora frigida,& humida eſſe conſtat;cum durum frigidam temperiem conſequatur, & fluidum humidam. Similiter etiam eos, qui conſonantia aſpera graui cąchinnantur, laryngem habere frigidę, & ſiccæ temperiei: patet vtique dura,& arida corpora frigida, & ſicca eſſe, quia durnm frigidum conſequitur,& ariditas ſiccitatem. Pari etiam ratione accidit eos, qui conſonantia leui leni cachinnantur, laryngem habere calidæ, & humidæ temperiei; mollia namq. & fluida corpora calidæ, & humidæ temperiei ſunt, conſequitur enim molle calidum, & aſperum ſiccum.

Rurſus arguendum quoque videtur eos, qui ſaltationes cachinnamentis adiungunt partes corporis calidas habere, leuitas nāq. calidi.

Amplius eos,qui poſt cachinnamentum oſcitātur partes corporis aliquos calidas, & humidas obtinere,quoniam aer,qui tunc progignitur vt diximus calidus,& humidus eſt.

Rur-

Rurſus eos, qui tuſſi cachinnantur, partes cordi proprinquiores frigidas, & ſiccas habere probabile videtur, quoniam denſus aer, gratia cuius tuſſis ſtrepitus ille fit, frigidi, & ſicci plurimùm in ſe habet.

Amplius eos, qui lacrymationibus cachinnantur, partes corporis aliquas calidas, & humidas obtinere, (quæ autem hæ ſint nunc noſtrum inquirere non eſt) magis verò humidas, quàm calidas, quoniam aer, ex quo lacrymatio emanat, plus humidi, quàm calidi obtinent: aeris enim huius effectus lacrymationis ex ipſo orientis maior eſt, quàm ſurſum eiuſdem aſcenſus, vel eiuſdem expulſio.

Eos qui ſternutamenta cachinnamentis connectunt, cerebrum frigidæ, & ſiccę temperiei habere oportet; quoniam pars, quæ ſternutamentum efficit, frigida, & ſicca eſt.

Ceterùm celer, vel tardum redditur cachinnamentum, quoniam partes corporis, quæ ad cachinnamenti conſtitutionem cõcurrunt, partim frigidæ ſunt, partim calidæ: manifeſtum enim tenue corpus cali-

dum esse, crassum, verò frigidum. Quapropter qui cachinnatione, vel cachinno, vel cachinnizo celeriter cachinnantur, partes corporis cachinnamentum facientes, inter quas est larynx calidas habebunt: similiter etiam magis calidas partes habebunt ij, qui magis celeriter cachinnatione, vel cachinno, vel cachinnizo cachinnantur; Contra autem eos, qui tardè his cachinnamentis cachinnantur, partes frigidas habere consonum est, & similiter magis frigidas obtinere eos, qui magis tardè his cachinnamentis cachinnantur.

PRO-

PROSPERI ALDORISII

Γελωτοσκοπίας.

PARS QVINTA.

COGNITA demum spirituum, & harum partium temperie nõ difficile erit totius corporis temperamentum agnoscere; nam si spiritus plurimum habebunt calidi, & arteria, & larynx plurimum sicci, vtique corporis temperies calida, & sicca dijudicanda erit, [redacted].

Illi igitur, qui cachinno ex A. cachinnantur, calidæ, & humidæ temperiei erunt; & ij, qui cachinno ex E. cachinnantur, frigidæ, & siccæ, ij autem, qui cachinno ex V. frigidæ, & humidæ temperiei corporis: & ij tandem, qui cachinno ex I. cachinnantur, calidam, & siccam temperiem ostendent; pariter ij, qui cachinno ex

O. ca-

O. cachinnantur. Porrò autem, qui cachinno ex A. cachinnãtur, non tam calidę, & humidæ temperiei ſunt, vt multum etiam frigidæ temperiei non habeant, qui verò cachinno ex E. cachinnantur, non ita frigidæ, & ſiccæ temperiei erunt, vt nec calidæ etiam ſint, & ij, qui cachinno ex I. cachinnantur, temperiei plus ſiccæ, quàm calidæ erunt. Quippè qui cachinno ex O. cachinnantur plus calidæ, quàm ſiccæ temperiei: ij verò, qui cachinno ex V. cachinnantur, ita frigidæ, & humidæ temperiei erunt, vtparum calidi obtineant.

Ergo hi, qui cachinno ex A. cachinnantur, ſanguinei dijudicabuntur, quoniam plùs ſanguinis, quàm bilis, aut melancholię habent: & hi qui cachinno ex O. bilioſi: ſimiliter hi, qui cachinno ex I. Et hi, qui cachinno ex E. melancholici; flegmatici verò, qui cachinno ex V. cachinnantur. Amplius eos, qui cachinno ex A. cachinnantur, ſanguinis ſemicocti prædominium in temperie habere cenſebimus; quia præter calidi, & humidi prædominium non parum frigidi obtinent. At, qui cachin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

no ex E. cachinnantur, aduſtæ melancholiæ in eorum temperie habebunt. Sed hi, qui cachinno ex I. mordacis bilis prædominium quoniam plus ſicci, quàm calidi obtinent; etenim mordacia eſſe corpora ex aſperitate, quam habent, & aſpera ex ſiccitate, qua funguntur clarum eſt. Porrò qui cachinno ex O. cachinnantur bilis mitis, prędominium in ſui temperie habebunt. Peculiare verò magis horum humorum temperamentum ex conſonantijs, ex celeritate, vel tarditate cachinnamenti, & actionum concomitantia indagari poteſt. Dicendum etiam idem de ijs, qui cachinnizis ſimplicibus cachinnantur. Eorum verò, qui compoſitis cachinnizis cachinnantur, temperies ex compoſitis his humoribus conſtabit.

Si igitur qui cachinno ex O. vel ex I. cachinnantur, calidæ, & ſiccæ temperiei ſunt; proni erunt tertianis, ardentibus febribus, demum morbis cunctis ex bile, vti Eryſipelati, Erpethi, & conſimilibus, quoniam plurimum amaræ bilis congregant: Qui verò cachinno ex V. cachinnantur,

quo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

quoniam temperiei frigidæ , & humidæ ſunt, facilè tentantur febribus quotidianis, obſtructionibus, ſomnolentijs, tumoribus. Qui verò cachinno ex A. cum calidæ, & humidę temperiei ſunt, propenſi erunt ad ſynocham febrim, ad inflammationem vere dictã, & cetera de genere hoc. At cachinno ex E. cachinnantes, quoniam frigidæ, & ſiccæ temperiei ſunt, ad quartanam procliues, ad ſplenis tumores, ad melancholicas affectiones, ad ſpurias tertianas, ad maniam, ad hemorroides.

Hi verò propenſiones confirmari, & in particularem cognitionem duci poſſunt, & celeritate, vel tarditate cachinnamenti, ex conſonantijs, & actionum connexu. Creditur enim eos, qui frigidæ, & ſiccę temperiei ſunt, ad maniam, & ad alios morbos propenſiores eſſe, & tarditate cachinnamenti, ex conſonantia graui, aſpera, ac etiam tuſſi, vel ſternutamenti additione. Et ſimiliter obnoxios eſſe eos, qui temperiei calidæ, & ſiccę ſunt, ardentibus febribus, ex celeritate cachinnamenti, ex ſaltationibus, & ex conſonantia leui,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

aſpera. Eos verò, qui frigidæ, & humidę temperiei ſunt, obnoxios eſſe febribus quotidianis, obſtructionibus, & conſimilibus ex graui leni conſonantia, & tarditate cachinnamenti, ac etiam ex lacrymationis adiuncto. Pariter, qui calidæ, & humidę temperiei ſunt, ſynochę febri, alijſq. morbis huiuſmodi facilius ſubijcientur; idq. ex leui leni etiam conſonantia, ex celeritate cachinnamenti, ac etiam ex oſcitationis, & lacrymationis, & ſaltationis concomitantia apparebit magis. Specificantur autem poſtea propenſiones ad hos morbos, habita particulari conſideratione harum omnium inuicem cauſſarum, quam tamen omittimus. Etenim cachinnando tantum quoad preſens philoſophari datũ eſt.

PROSPERI ALDORISII

Γελωτοσκοπίας.

PARS SEXTA.

CVM certum sit animi mores corporis temperiem sequi, absurdum quippe nõ erit ex his temperamentis ita animi mores inquirere.

Quoniam calido operationes naturæ à nobis exercentur, probabile est, hominem calidæ temperiei audacem esse; contra verò frigidæ timidum: calidæ enim temperiei homo appetet omnia operari, ita vt audax existimetur, cum audacia motus sit fortitudinis ad opus; quapropter ij, qui cachinno ex O. vel ex A. cachinnantur, quia calido abundant, patebit eos audaces esse. At qui cachinno ex E. vel ex V. cachinnantur, timidos esse, quoniam frigido: comprobari etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470

id poteſt ex conſonantia: nam ſi cachinni ex O. vel ex A. conſonantia leuis erit, magis probabiliter argui poteſt, hos, qui ita cachinnantur, audaces eſſe, maximę autem ſi cachinnamentum etiam celer, ac ſi hi oſcitationem, vel ſaltationem cachinnamento connectunt. Rurſus quoniam ij, qui cachinno ex I. cachinnantur, minori calido præditi ſunt, maiori verò qui cachinno ex O. vel ex A. conſequens erit etiam eos minus audaces eſſe, quàm hi; ſimiliter quia plùs frigidi habent qui cachinno ex V. cachinnantur, quàm hi, qui cachinno ex E. magis timidos eſſe, quàm hi. Ampliùs magis timidos eſſe qui cachinnatione cachinnantur, quam qui cachinno quolibet, vel cachinnizo: confirmari etiã poteſt ex graui conſonantia, ex tardo cachinnamento, ac etiam ex tuſſi, vel ſternutamentis, quæ cachinnamentum aſſociabuntur. Contrarium autem ex leui conſonantia, ex celeritate cachinnamenti, ac oſcitatione, vel lacrymatione, & ſaltatione.

Similiter idem de cachinnizis dicẽdum,

ſi enim temperies alicuius valde calida erit, ideoq. cachinno cachinnantis, is valde audax erit; ſi verò non tam calida, quare cachinnizo cachinnabitur, is audax, verùm non ſatis. Contra autem ſi affatim frigida alicuius temperies, quare cachinnantis, is valde timidus, contra ſi frigida tantùm, vel parùm calida, quare cachinnizo cachinnantis, is non valde, reſpectu huius, timidus erit

Hos autem, qui timidi dijudicantur, cogitabundos etiam eſſe cenſendum erit, quia timidi; contra autem, qui audaces exiſtimantur, actiuos eſſe.

Similiter etiam timidos, pigros, ac deſides, negligentes, quia minime actiui ſunt; actiuitas namque à calido. Audaces verò, nec pigros, nec negligentes.

Amplius timidos, erubeſcentes fore, erubeſcentia enim ex timore fit. Contrarium autem audacibus accidit qui erubeſcentes minime.

Inſuper quoniam timidi etiam cogitabundi ſunt, diſciplinabiles exiſtimari videntur; contra verò qui audaces ſunt.

Rurſus

Rursus autem quia frigidi est constipare, contrarium calidi; probabile est, eos, qui frigida temperie sunt conflati auaros esse; liberales autem qui calida temperie sunt. Insuper quia sicci munus est constringere; expandere verò humidi; ita probabiliter argui potest, eos, qui siccæ temperiei sunt, auaros esse, liberales verò, qui humidæ sunt naturæ. Eos verò, qui calidæ, & humidæ temperiei, maximè liberales esse. E contra autem, qui frigidæ, & siccæ: manifestum etenim liberales esse eos, qui sua bona expandunt; auaros verò; qui bona sua constipant: quapropter sicuti sicci, & frigidi est constipare, ita hominem constituet, cuius munus erit bona constipare: ij igitur, qui cachinno cachinnantur, liberales erunt. Qui verò cachinnizo auari: at qui cachinnatione auari admodum. Igitur ij etiam, qui cachinno ex A. cachinnãtur, maximè liberales erunt, quoniam plurimùm calidi, & humidi habent; minùs autem, qui cachinno ex O. cachinnantur; quoniam etsi ij calidi plurimùm habeant, tamen sicco abundant. Quare quoniam

plu-

plurimùm ſicci habent, qui cachinno ex I. cachinnantur, minimùm autem calidi, arbitrandum eos magis auaros eſſe, quàm liberales. Eos verò, qui cachinno ex E. cachinnantur, auaros eſſe. Minus autem auaros, qui cachinno ex V. cachinnantur, quoniam etſi plurimùm frigidi habeant, conſtat tamen, hos humido non carere; quod etiam ex conſonantię celeritate, vel tarditate cachinnamenti, ac etiam ex actionum concomitantia, confirmari, & ſignificari poteſt; nam ſi ij, qui cachinno ex A. cachinnantur, conſonantia leui leni vtuntur, vel celeriter cachinnantur, vel oſcitationem, vel lacrymationem, & ſaltationem cachinnamento adiungunt, procul dubio maximè liberales erunt. Oppoſitum verò ex conſonantia graui, aſpera, tarditate cachinnamenti, & tuſſis, vel ſternutamenti nexu, ſimiliter idem de alijs determinandum videtur.

Amplius hi, qui calidi, & humidi ſunt, edaces dijudicandi, quoniam cõcoctrix facultas in his viget; hæc verò ex calido, & humido eſt. Hi igitur, qui cachinno, vel

cahinnizo ex A. vel ex O. cachinnantur edaces erunt.

Inſuper, quoniam ij, qui calidę temperiei ſunt, loquaces dijudicantur, quoniam attractrice, & expultrice facultate pulmonis, & ſpirituum multitudine abundant, iccircò, qui cachinno, vel cachinnizo ex O. vel ex A. cachinnantur loquaces erunt.

Rurſus ij, qui frigidæ ſunt temperiei, inuidi, quoniam hi timidi, & minimè audaces; inuidia enim ex timiditate originem ducit, cùm inuidi exiſtimentur ij, qui timent, & non audent bona adipiſci ſicut alij. Contra autem conſtabit, eos, qui calidæ temperiei ſunt, minimè inuidos eſſe; quoniam hi audacet, & non timidi ſunt. Qua de re ij, qui cachinno ex E. vel ex V. cachinnantur, inuidi erunt; cõnotantur etiam ex conſonantijs, & alijs accidentibus ſicuti edaces, & loquaces, & alij comprobari, & connotari poſſunt: ſi enim graui, aſpera conſonantia tarditate cachinnamenti, & tuſſis, vel ſternutamenti concomitantia cachinnantur, vtique maiori ratione non ſolũ inuidos, verum maximè inuidos eſſe cen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.470